

Cuprins

Abrevieri.....	5
Capitolul I. Principiile repartizării și exercitării competențelor în cadrul Uniunii Europene.....	9
<i>Secțiunea 1. Principiul atribuirii</i>	9
<i>Secțiunea a 2-a. Principiul cooperării loiale</i>	10
2.1. Reglementarea generală a cooperării loiale înainte și după Tratatul de la Lisabona.....	10
2.1.1. Clauza privind cooperarea loială înainte de anul 2009.....	10
2.1.2. Clauza privind cooperarea loială după 2009, momentul intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona	11
2.2. Cazuri speciale de cooperare loială (Tratatul de la Lisabona)	13
2.3. Reglementarea loialității la nivelul dreptului intern al statelor membre – studiu de caz: România	14
<i>Secțiunea a 3-a. Principiul subsidiarității</i>	16
<i>Secțiunea a 4-a. Principiul proporționalității</i>	22
<i>Secțiunea a 5-a. Procedura co-legislativă de adoptare a actelor juridice ale Uniunii Europene și procedura bugetară – cazuri concrete de aplicare a principiilor atribuirii și cooperării loiale</i>	83
5.1. Procedura co-legislativă de adoptare a actelor juridice ale Uniunii Europene	83
5.1.1. Procedura legislativă ordinară (art. 294 TFUE)	83
5.1.2. Procedura legislativă specială.....	86
5.2. Procedura bugetară.....	87
5.2.1. Temei juridic	87
5.2.2. Obiective.....	88
5.2.3. Procedura.....	88
Capitolul II. Delimitarea competențelor în cadrul Uniunii Europene.....	94
<i>Secțiunea 1. Precizări prealabile</i>	94
<i>Secțiunea a 2-a. Tipuri de competențe</i>	96
2.1. Competențele exclusive	97
2.2. Competențele partajate.....	100
2.3. Competențele de coordonare.....	104
2.4. Competențele „complementare” (sprijinire, coordonare, completare)	105
<i>Secțiunea a 3-a. Temeiul legal al competențelor</i>	109
<i>Secțiunea a 4-a. Competențele privite din perspectivă federală</i>	115
Capitolul III. Sistemul jurisdicțional al Uniunii Europene	117
<i>Secțiunea 1. Aspecte prealabile cu privire la Curtea de Justiție a UE (CJUE)</i>	117
1.1. Noutățile aduse de Tratatul de la Lisabona cu privire la CJUE	117
1.2. Procedura ordinară și procedurile speciale în fața CJUE.....	119

1.2.1. Procedura ordinară.....	119
1.2.2. Procedurile speciale.....	120
1.3. Intervenția în fața CJUE.....	121
1.4. Executarea hotărârii CJUE în baza art. 260 din TFUE și sancțiunile pentru neexecutare	122
1.5. Reprezentarea României la CJUE	124
1.5.1. Sediul materiei	124
1.5.2. Cadrul instituțional	124
<i>Secțiunea a 2-a. Trimiterea preliminară – mecanism necontencios de colaborare între instanța de la Luxembourg și instanțele naționale ale statelor membre</i>	126
2.1. Aspecte prealabile privind jurisprudența Curții de la Luxembourg ca izvor de drept al UE	126
2.2. Mecanismul trimiterii prealabile	129
<i>Secțiunea a 3-a. Acțiunile în fața CJUE.....</i>	160
3.1. Condițiile pentru declanșarea acțiunii în anulare reglementate de art. 263.....	160
3.1.1. Sediul materiei	160
3.1.2. Titularii acțiunii	160
3.1.3. Actele care pot face obiectul unei acțiuni în anulare	161
3.1.4. Motivele.....	161
3.1.5. Termen pentru introducerea acțiunii.....	162
3.1.6. Efectele hotărârii.....	162
3.1.7. Executarea hotărârii (art. 266 TFUE)	163
3.1.8. Anulare în contexte speciale	163
3.2. Excepția de ne-legalitate (art. 277 TFUE)	167
3.3. Acțiunea în carență – art. 265 TFUE (ex-art. 232 TCE).....	168
3.3.1. Noțiune	169
3.3.2. Legitimarea procesuală activă în cadrul acțiunii în carență.....	169
3.3.3. Legitimarea procesuală pasivă din cadrul acțiunii în carență	169
3.3.4. Procedura acțiunii în carență	170
3.3.5. Cauze de nelegalitate invocate pe calea acțiunii în carență	170
3.3.6. Efectele hotărârii: constată și obligă să acționeze	170
3.4. Acțiunea funcționarilor publici	171
3.5. Răspunderea statelor membre pentru nerespectarea dreptului Uniunii Europene	173
3.5.1. Acțiunea în neîndeplinirea obligațiilor de către statele membre (art. 258 TFUE, fostul art. 226 TCE)	173
3.5.2. Răspunderea extracontractuală a statelor membre pentru prejudiciile rezultate din încălcarea dreptului UE (creație jurisprudențială)	185
3.6. Răspunderea contractuală a Uniunii.....	212
3.7. Răspunderea extracontractuală a UE	213
Capitolul IV. Piața internă a Uniunii Europene	217
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale legate de integrare și etapele acesteia</i>	217
<i>Secțiunea a 2-a. Libertățile de circulație – parte a pieței interne a UE</i>	221
2.1. Libera circulație a mărfurilor – aspecte generale	221

2.1.1. Noțiunea de marfă	221
2.1.2. Interzicerea taxelor cu efect echivalent taxelor vamale.....	222
2.1.3. Interzicerea restricțiilor cantitative și a măsurilor cu efect echivalent	223
2.1.4. Excepții de la libera circulație a mărfurilor	223
2.1.5. Clauzele de salvagardare	224
2.2. Libera circulație a persoanelor – aspecte generale.....	235
2.2.1. Beneficiarii liberei circulații a persoanelor.....	236
2.2.2. Domeniul de aplicare ratione materiae	237
2.2.3. Excepții de la libera circulație a persoanelor	238
2.3. Libera circulație a serviciilor – aspecte generale	246
2.3.1. Domeniul de aplicare.....	247
2.3.2. Excepții de la libera circulație a serviciilor	248
2.4. Libera circulație a capitalurilor și plăților – aspecte generale.....	251
2.4.1. Domeniul de aplicare.....	251
2.4.2. Excepții de la libera circulație a plăților și capitalurilor.....	252
2.4.3. Clauzele de salvagardare	253
Capitolul V. Politicile Uniunii Europene	254
<i>Secțiunea 1. Politici – prezentare generală</i>	<i>254</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Politica concurenței în cadrul Uniunii Europene</i>	<i>256</i>
2.1. Reguli concurențiale adresate statelor membre ale Uniunii Europene	256
2.2. Reguli concurențiale adresate întreprinderilor din Uniunea Europeană	261
<i>Secțiunea a 3-a. Politica comercială comună (parte a acțiunii externe a UE) – prezentare generală</i>	<i>264</i>
3.1. Acordurile comerciale internaționale.....	265
3.2. Regimul comun al importurilor	266
3.3. Regimul comun al exporturilor	267
3.4. Dumpingul	267
3.5. Subvențiile	282
3.6. Obstacolele în calea comerțului	282
3.7. Contrafacerea	284
Bibliografie	287